

Begrotingsraad Heerde

Begroting 2026 en meerjaren perspectief

0. Overzicht

1. Hoe deden we het deze coalitieperiode?
2. Begroting 2026, hoe doen we het?
3. De Stentor
4. September circulaire
5. Samenwerken

1. Hoe deden we het deze coalitieperiode?

- Vergelijking van begrotingssaldi 2023-2025.
- Een kritische blik.
- Is maar 'een beeld', bijvoorbeeld 'September circulaires'.
- Nieuwe indeling begroting, is nieuwe presentatie cijfers, daar moet je 'doorheen' vergelijken.
- Dan nog: Kanteling 2025.

Analyse programma's

Bestuur en Ondersteuning

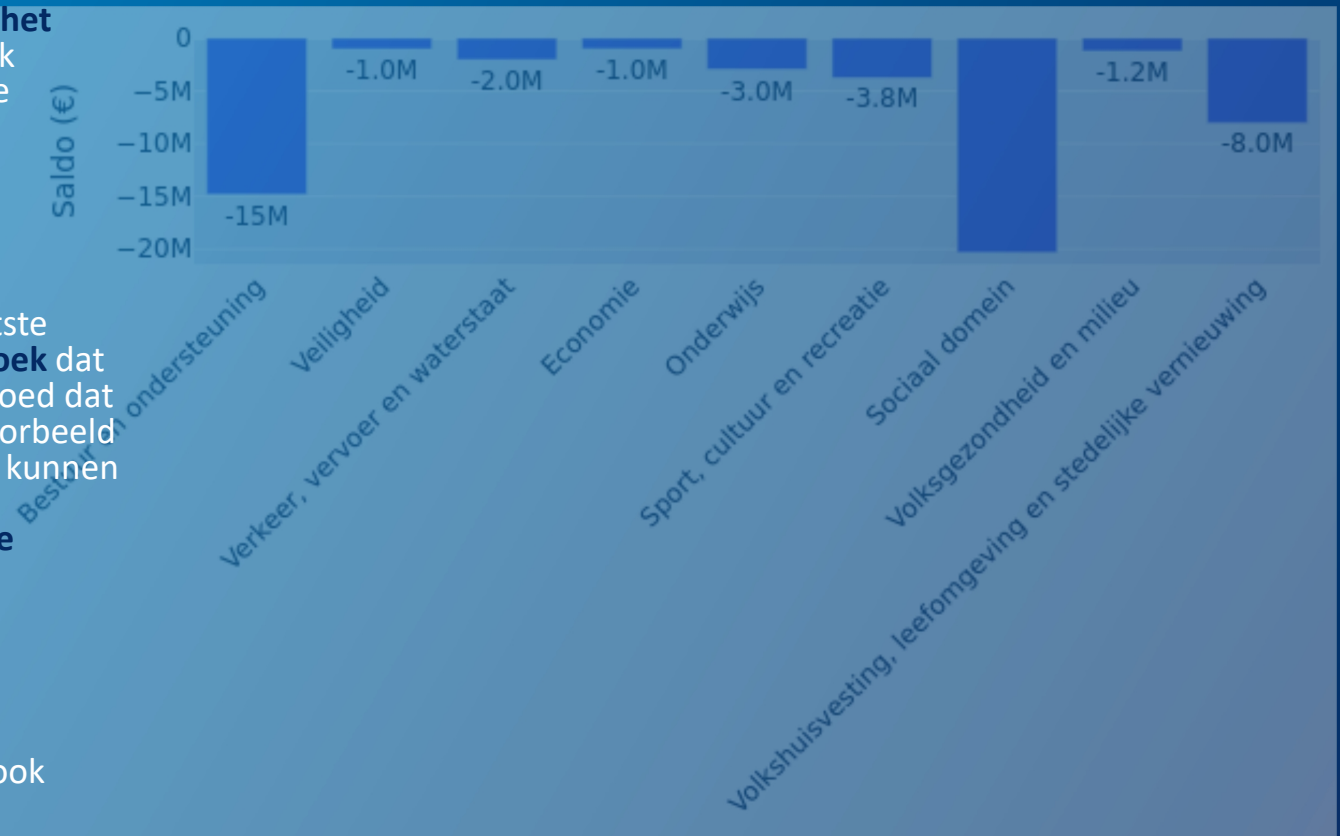
Hier zit en ontwikkelt zich een tekort. De overheadkosten zitten hier en de baten op dit programma zijn beperkt. **Tegelijk gebeurt het hier**. Een moment om college, maar in het bijzonder ambtelijk apparaat te danken voor hun ondersteuning en inzet om onze Gemeente Heerde.

Financiële druk Sociaal Domein

Het sociaal domein is financieel fors belast en vormt de grootste uitgavenpost met een negatief saldo. Het **Berenschot onderzoek** dat is uitgezet gaat ons vast helpen om hier 'grip' op te krijgen. Goed dat we als Raad en College dit onderzoek hebben ingezet. Een voorbeeld van 'goed besturen'. En successen op 'knoppen' waar we aan kunnen draaien? **Schoon en Leefbaar huis**. De inhoudelijk keuze om voorliggende voorzieningen in te richten om zo 'dure' zorg te voorkomen lijkt onder druk te komen.

Saldi andere programma's

Veiligheid, verkeer, economie en andere programma's staan ook financieel onder druk, maar 'draaien' best netjes.

Sociaal Domein

- Het **Berenschot onderzoek** dat is uitgezet gaat ons vast helpen om hier 'grip' op te krijgen. Goed dat we als Raad en College dit onderzoek hebben ingezet. Een voorbeeld van 'goed besturen'.
- En successen op 'knoppen' waar we aan kunnen draaien? **Schoon en Leefbaar huis.**
- De inhoudelijk keuze om voorliggende voorzieningen in te richten om zo 'dure' zorg te voorkomen onder druk.

Kracht samenleving en verbinding

- Opbouwwerkers, buurtcoach
- Predikanten met Stip, jeugdjongerenwerkers in kerkelijke gemeenten
- Stip als schakel met organisaties en vrijwilligers.
- Dorpsraad, buurtcommissies, inwonerscommissies.
- Jongerenwerkers.
- Benut kracht wethouders
- Week verslaving in 14 kerken over gesproken.

2. Begroting 2026, hoe doen we het.

- Altijd discutabel; een keuze.
- Criteria: De keuze is gebaseerd op regionale nabijheid, inwonersaantal (15.000–25.000), landelijke ligging, sociaal-economische structuur (veel groen, beperkte stedelijkheid, vergelijkbare opgaven in sociaal domein).
- Heerde, Epe, Hattem, Voorst.

Vergelijking programma's

1. Bestuur en ondersteuning

- **Heerde:** Grote lasten door overhead en ambtelijke organisatie. Focus op transparantie en participatie.
- **Epe:** Investerings in informatiebeheer en AI, plus participatieprojecten.
- **Hattem:** Bezuinigingen op bestuurskosten en promotionele activiteiten om begroting sluitend te krijgen.
- **Voorst:** Efficiëntie-operatie en digitalisering om kosten te drukken.

Trend: Alle gemeenten zoeken besparingen in overhead en organisatiekosten.

CU|SGP Heerde: Doorgaan zo, blijf alert op overhead.

2. Veiligheid

- **Heerde:** Uitbreiding handhaving en aanpak ondermijning.
- **Epe:** Nieuwe brandweerkazerne (Oene) en versterking crisisbeheersing.
- **Hattem:** Geen grote investeringen, wel samenwerking met regio voor omgevingswet.
- **Voorst:** Focus op verkeersveiligheid en preventie.

Trend: Epe investeert fors, anderen beperken zich tot handhaving en samenwerking.

CU|SGP Heerde: Input op handhaving is nodig. We steunen deze trend.

Vergelijking programma's

3. Verkeer, vervoer en waterstaat

- **Heerde:** Beperkte investeringen, vooral onderhoud.
- **Epe:** Grote projecten zoals herinrichting centrum en fietstunnel.
- **Hattem:** Kritisch onderhoud door bezuinigingen.
- **Voorst:** Onderhoud en mobiliteitsplan, maar onder druk door besparingsopgaven.

Trend: Epe loopt voorop met investeringen, Hattem en Voorst beperken uitgaven.

CU | SGP Heerde: Accent onderhoud is goed, wees alert op ontstaan achterstallig onderhoud, waterveiligheid. Achterstallig onderhoud Nieuwe Zuidweg? Afwikkeling verkeer centrum Wapenveld?

4. Economie

- **Heerde:** Stimuleren lokale ondernemers, geen grote investeringen.
- **Epe:** Nieuwe economische visie en toerismebeleid.
- **Hattem:** Focus op toeristenbelasting als inkomstenbron.
- **Voorst:** Beperkt beleid, vooral gericht op agrarische sector en landelijk gebied.

Trend: Epe zet in op groei, Hattem en Voorst zoeken inkomsten via belastingen.

CU | SGP Heerde: Gebruik de kracht van de samenleving, stimuleer en ondersteun ondernemers. Zorg voor voldoende industrie terreinen. Beperk investeringen vanuit de gemeente en voorkom investeringen voor ondernemers.

Vergelijking programma's

5. Onderwijs

- **Heerde:** Continuering bestaande voorzieningen.
- **Epe:** Grote investeringen in schoolgebouwen.
- **Hattem:** Geen grote projecten, wel onderhoud.
- **Voorst:** Onderwijshuisvesting onder druk door bezuinigingen.

Trend: Epe investeert fors, anderen beperken zich tot onderhoud.

CU|SGP Heerde: Er is en wordt geïnvesteerd. Dit betekent: we kunnen continueren. Hoe zit het met de impuls Groene Schoolpleinen?

6. Sport, cultuur en recreatie

- **Heerde:** Behoud voorzieningen, geen uitbreiding.
- **Epe:** €28 miljoen voor sporthallen en buurtcentra.
- **Hattem:** Zwembad blijft behouden, maar andere posten geschrapt.
- **Voorst:** Beperkte investeringen, focus op multifunctionele accommodaties.

Trend: Epe investeert zwaar, Hattem en Voorst kiezen voor behoud.

CU|SGP Heerde: Goed dat Hattem duidelijk is rond behouden zwembad. In economisch kwetsbare tijden is behoud van voorzieningen juiste koers. En uitbreiden is niet aan de orde.

Vergelijking programma's

7. Sociaal Domein

- **Heerde:** Grootste kostenpost, structureel tekort door jeugdzorg en Wmo.
- **Epe:** Hervormingsagenda jeugdzorg, inzet reserves tot 2029.
- **Hattem:** Extra middelen jeugdzorg, maar Wmo-druk blijft.
- **Voorst:** Besparingsopgaven, risico op tekorten vanaf 2026.

Trend: Alle gemeenten worstelen met oplopende kosten; Epe en Voorst anticiperen met hervormingen.

CU|SGP Heerde: We zijn er voor onze inwoners. Structureel tekort jeugdzorg en Wmo moet worden teruggebogen: Berenschot onderzoek.

8. Volksgezondheid en milieu

- **Heerde:** Beperkte middelen, vooral preventie.
- **Epe:** Bezuinigingen op preventie en jeugdgezondheidszorg.
- **Hattem:** Klimaatbeleid gefinancierd door nieuwe Rijksmiddelen.
- **Voorst:** Focus op landelijk gebied en duurzaamheid.

Trend: Hattem en Voorst benutten Rijksmiddelen, Epe moet snijden.

CU|SGP Heerde: Ga door met inzet op preventie. En. Hoe gaan we om met de toenemende lastendruk op de afvalstroom en riolering?

Vergelijking programma's

9. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

- **Heerde:** Beperkte investeringen, vooral onderhoud.
- **Epe:** Herinrichting centrum en woningbouwprojecten.
- **Hattem:** Onderhoud groen en gebouwen onder druk.
- **Voorst:** Programma Landelijk Gebied voor ruimtelijke toekomst.

Trend: Epe en Voorst investeren in ruimtelijke kwaliteit, Hattem en Heerde beperken zich tot onderhoud.

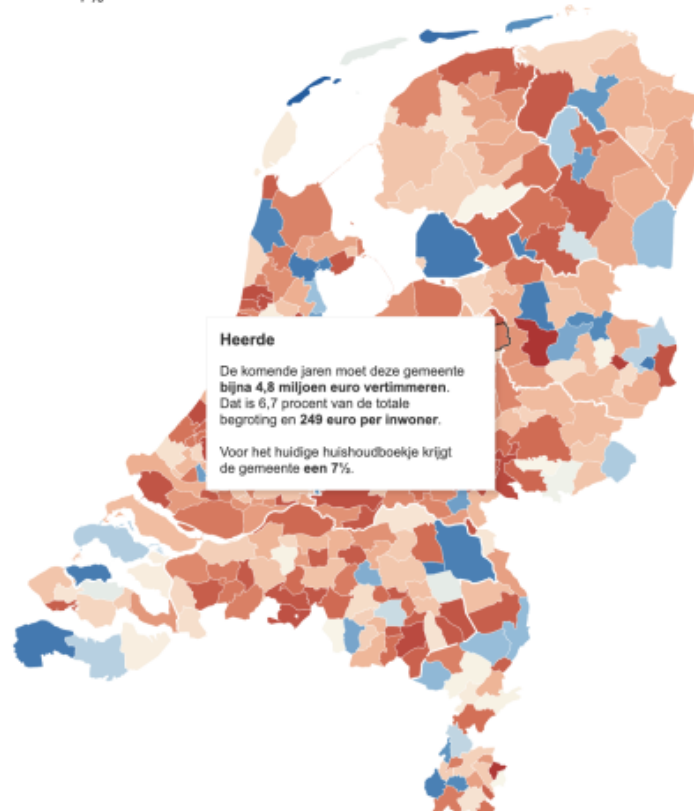
CU | SGP Heerde: Herinrichting Centrum Heerde zit in eerder begrotingen. Wat een mooi resultaat hebben we bereikt. Aandacht gevraagd voor autoluw centrum Heerde en afwikkeling verkeersstroom niet in, maar rond centrum Heerde.

Bijna overal dreigen bezuinigingen

Financiële ruimte in de komende jaren

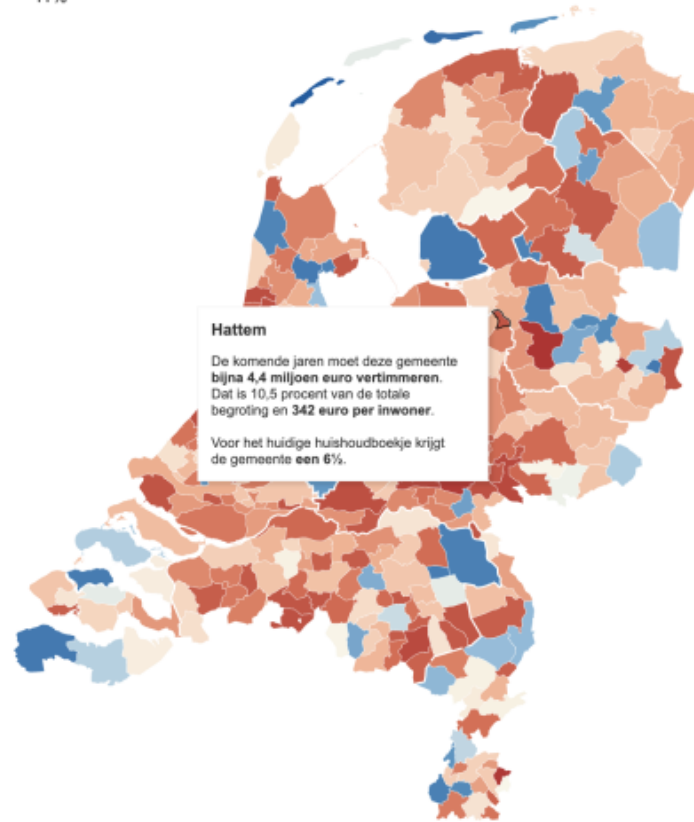
geld tekort -7% geld over

Bijna overal dreigen bezuinigingen

Financiële ruimte in de komende jaren

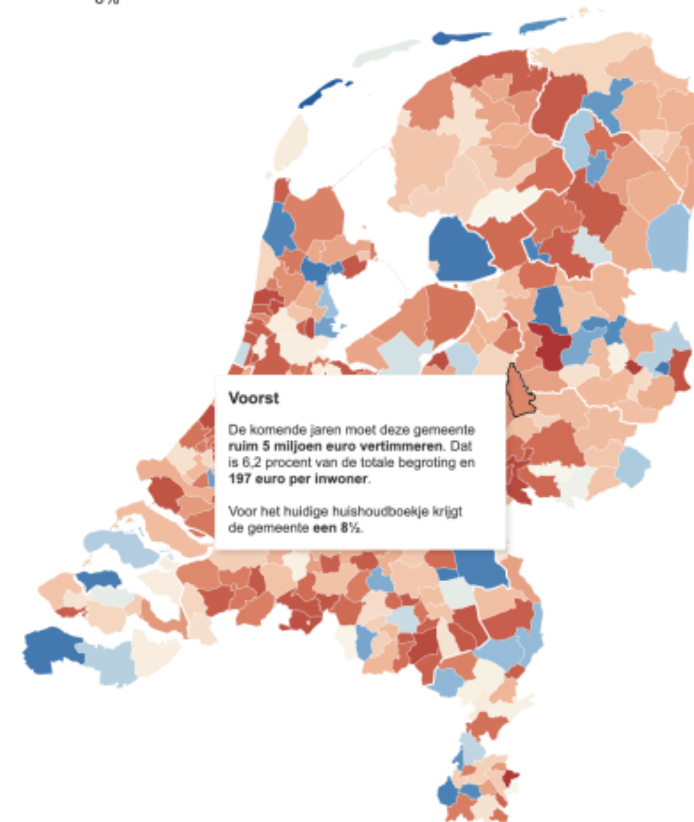
geld tekort -11% geld over

Bijna overal dreigen bezuinigingen

Financiële ruimte in de komende jaren

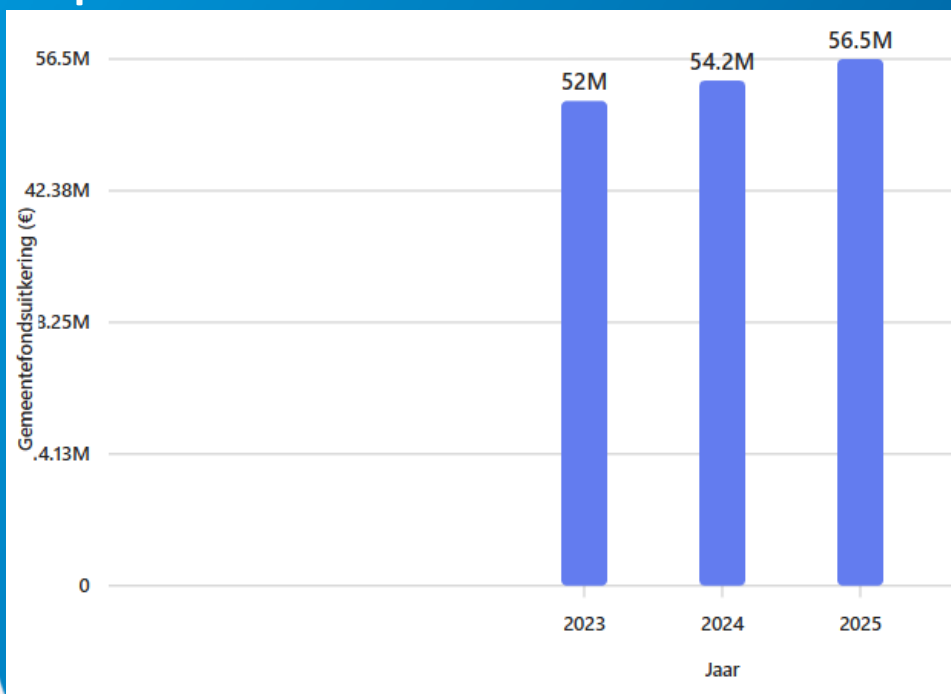
geld tekort -6% geld over

Gemeentefonds

En toen hadden we de septembercirculaire nog...

Gemeentefondsuitkeringen met septembercirculaires

Nadeelgemeente...

Heerde in de K80

(Netwerk van ongeveer 62 kleine Nederlandse gemeenten, die samen opkomen voor hun belangen op het gebied van bijvoorbeeld financiën en uitvoeringskracht.)

Hoe staat het met het onderzoek dat uitgevoerd zou worden?

Voorbeeld van goed bestuur Heerde:
Samen de lobby voeren!

Dank aan het goed
samenwerkend college.
Dank aan alle ondersteuners.
... en daarboven: dank aan onze
hemelse Vader

